

Privremena verzija

PRESUDA SUDA (deseto vijeće)

19. prosinca 2018. (*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Oporezivanje – Porez na dodanu vrijednost (PDV) – Direktiva 2006/112/EZ – ?lanci 19. i 29. i ?lanak 135. stavak 1. to?ka (I) – Prijenos ukupne imovine ili njezina dijela – Izuze?e iznajmljivanja nepokretne imovine – Ugovor o najmu koji se odnosi na nekretninu namijenjenu poslovnoj djelatnosti i na pokretnine potrebne za tu djelatnost – Usluge koje se odnose na nekretninu u vezi s kojima je odbijen PDV – Ispravak”

U predmetu C-17/18,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju ?lanka 267. UFEU-a, koji je uputio Tribunalul Mure? (Okružni sud u Mure?u, Rumunjska), odlukom od 20. prosinca 2017., koju je Sud zaprimio 9. sije?nja 2018., u kaznenom postupku protiv

Virgila Mailata,

Delije Elene Mailat,

Apcom Select SA,

SUD (deseto vijeće),

u sastavu: F. Biltgen (izvjestitelj), predsjednik vije?a, u svojstvu predsjednika desetog vije?a, E. Levits i M. Berger, suci,

nezavisna odvjetnica: E. Sharpston,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimaju?i u obzir pisani postupak,

uzimaju?i u obzir o?itovanja koja su podnijeli:

- za V. Mailata, L. Chiriac i O. D. Cr?ciun, avoca?i,
- za D. E. Mailat, S. Bogdan i D.-S. Chertes, avoca?i,
- za rumunjsku vladu, R. H. Radu, a zatim C.-R. Can??r te O. C.-M. Florescu i E. Gane, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, A. Armenia i R. Lyal, u svojstvu agenata,

odlu?ivši, nakon što je saslušao nezavisnu odvjetnicu, da u predmetu odlu?i bez mišljenja,

donosi sljede?u

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tuma?enje ?lanaka 19. i 29. te ?lanka 135. stavka 1. to?ke (I) Direktive Vije?a 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedni?kom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL 2006., L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., sve?ak 1., str. 120.; u dalnjem tekstu: Direktiva o PDV-u).

2 Taj zahtjev podnesen je u okviru kaznenog postupka koji je pokrenut protiv Virgila Mailata, Delije Elene Mailat i trgovina?kog društva kojim su upravljali, Apcom Selecta SA, zbog porezne utaje zato što, nakon što su odbili pla?eni pretporez na radove obavljene u nekretnini namijenjenoj njihovoj poslovnoj djelatnosti, nisu ispravili navedeni PDV u trenutku iznajmljivanja predmetne nekretnine i pokretnina potrebnih za nastavak obavljanja te djelatnosti.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 ?lanak 19. Direktive o PDV-u glasi:

„Države ?lanice mogu smatrati da prijenos, bilo uz naknadu ili ne ili u vidu doprinosa društvu, ukupne imovine ili jednog njezinog dijela, ne ?ini isporuku robe i da se osobu kojoj je roba prenesena smatra sljednikom prenositelja.

Države ?lanice mogu, u slu?ajevima kad primatelj ne podliježe u potpunosti porezu, poduzeti mjere potrebne za spre?avanje narušavanja tržišnog natjecanja. One tako?er mogu donijeti sve mjere koje su potrebne za spre?avanje utaje ili izbjegavanja poreza na temelju ovog ?lanka.”

4 U ?lanku 29. te direktive odre?eno je:

„?lanak 19. primjenjuje se na jednak na?in na isporuku usluga.”

5 U skladu s ?lankom 135. stavkom 1. to?kom (I) navedene direktive:

„Države ?lanice obvezne su izuzeti sljede?e transakcije:

[...]

(I) leasing i iznajmljivanje nepokretne imovine.”

Rumunjsko pravo

6 ?lanak 149. Lege nr. 571/2003 privind Codul fiscal (Zakon br. 571/2003 o Poreznom zakoniku) od 23. prosinca 2003.(*Monitorul Oficialal României*, dio I, br. 927 od 23. prosinca 2003.), u verziji koja je bila na snazi u prosincu 2007., odre?uje:

„(1) Za potrebe ovog ?lanka:

[...]

(d) porez na kapitalna dobra koji se može odbiti jest porez koji je pla?en ili se duguje na sve transakcije u vezi s kupnjom, proizvodnjom, izgradnjom, preinakom ili obnovom tih dobara, osim poreza koji je pla?en ili se duguje na popravak ili održavanje navedenih dobara ili poreza na kupnju zamjenskih dijelova namijenjenih popravku ili održavanju kapitalnih dobara.

[...]

- (4) Porez koji se može odbiti iz stavka 1. to?ke (d) ispravlja se:
- (a) ako porezni obveznik kapitalna dobra upotrebljava:
    - 1. u cijelosti ili djelomi?no u svrhe koje nisu gospodarska djelatnost;
    - 2. za transakcije u odnosu na koje ne postoji pravo na odbitak poreza;
    - 3. za transakcije u odnosu na koje postoji pravo na odbitak poreza koji se razlikuje od prvotno provedenog odbitka;

[...]"

Glavni postupak i prethodna pitanja

7 Društvo Apcom Select, kojim upravljaju V. i D. E. Mailat, tijekom svibnja 2007. preuzeo je ulaga?ke radove koji su obavljeni tijekom razdoblja 2006. – 2007. u nekretnini u okviru koje je vodilo restoran. Navedeno društvo imalo je pravo na odbitak PDV-a na te poslove kao i na dugotrajnu imovinu i imovinu povezanu s vo?enjem navedenog restorana.

8 To je društvo u prosincu 2007. u okviru sustava izuze?a od pla?anja PDV-a s drugim trgovim društvom skloplilo ugovor o najmu koji se odnosio na predmetnu nekretninu te na dugotrajnu imovinu i imovinu povezanu s vo?enjem restorana. Najmoprimac je nastavio poslovnu djelatnost tog restorana pod istim nazivom. Prilikom sklapanja navedenog ugovora V. i D. E. Mailat nisu ispravili PDV na ime PDV-a odbijenog za obavljene radove te za dugotrajnu imovinu i imovinu povezanu s vo?enjem restorana iako su, na temelju nacionalnog propisa, bili obvezni to u?initi.

9 U tom je kontekstu protiv V. i D. E. Mailat te Apcom Selecta pokrenut kazneni postupak zbog porezne utaje pred sudom koji je uputio zahtjev na inicijativu Nacionalne uprave za borbu protiv korupcije.

10 U predmetnom slu?aju V. i D. E. Mailat tvrde da ?injenica da su posredstvom Apcom Selecta iznajmili nekretninu u kojoj su vodili restoran, zajedno sa svom dugotrajnog imovinom te onom povezanim s vo?enjem restorana, drugom trgovim društvu predstavlja prijenos poslovanja u smislu ?lanaka 19. i 29. Direktive o PDV-u i da je stoga Apcom Select imao pravo odbiti PDV na radove obnove izvršene tijekom razdoblja 2006. – 2007. a da nije bio dužan ispraviti PDV u korist države u trenutku sklapanja ugovora o najmu.

11 U tim je okolnostima Tribunalul Mure? (Okružni sud u Mure?u, Rumunjska) odlu?io prekinuti postupak i uputiti Sudu sljede?a prethodna pitanja:

„1. Predstavlja li sklapanje ugovora kojim društvo iznajmljuje drugom društvu nekretninu u kojoj je vodilo restoran sa svom dugotrajnog imovinom i inventarom, pri ?emu najmoprimac nastavlja voditi taj restoran pod istim imenom koje je ranije korišteno, prijenos poduze?a u smislu ?lanka 19. i ?lanka 29. Direktive [o PDV-u]?

2. U slu?aju nije?nog odgovora na prvo pitanje, je li opisana transakcija usluga koja se može kvalificirati kao ,iznajmljivanje nepokretne imovine' u smislu ?lanka 135. stavka 1. to?ke (I) Direktive o PDV-u ili složena usluga koju se ne može kvalificirati kao ,iznajmljivanje nepokretne imovine' i koju se oporezuje na temelju zakona?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

12 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li pojam „prijenos ukupne imovine ili njezina dijela”, u smislu ?lanka 19. Direktive o PDV-u, tuma?iti na na?in da obuhva?a transakciju kojom se nekretnina koja je služila poslovnoj djelatnosti iznajmljuje sa svom dugotrajnom imovinom i inventarom potrebnim za tu djelatnost ako najmoprimac nastavlja obavljati tu djelatnost pod istim nazivom.

13 Radi davanja odgovora na to pitanje, valja podsjetiti na to da je ?lanak 19. prvi stavak Direktive o PDV-u istovjetan ?lanku 5. stavku 8. Šeste direktive Vije?a 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o uskla?ivanju zakonodavstava država ?lanica koja se odnose na poreze na promet – Zajedni?ki sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje (SL 1977., L 145, str. 1.) i da je sudska praksa Suda o toj potonjoj odredbi *mutatis mutandis* primjenjiva na ?lanak 19. prvi stavak Direktive o PDV-u. U skladu s tom sudskom praksom, cilj te odredbe je olakšati prijenose poslovanja tako da ih pojednostavi i izbjegne da primatelj snosi zna?ajan teret koji ?e mu u svakom slu?aju kasnije biti vra?en kroz odbitak pla?enog pretporeza (vidjeti u tom smislu presude od 27. studenoga 2003., Zita Modes, C-497/01, EU:C:2003:644, t. 39. i od 10. studenoga 2011., Schriever, C-444/10, EU:C:2011:724, t. 23.).

14 Kad je rije? o pojmu „prijenos ukupne imovine ili njezina dijela”, Sud je presudio da taj pojam valja tuma?iti u smislu da obuhva?a prijenos poduze?a ili njegova samostalnog dijela, uklju?uju?i materijalne i po potrebi nematerijalne elemente koji zajedno ?ine poduze?e ili dio poduze?a koje može nastaviti obavljati samostalnu gospodarsku djelatnost, ali da ne obuhva?a puki prijenos imovine, poput prodaje zaliha proizvoda (vidjeti u tom smislu presude od 27. studenoga 2003., Zita Modes, C-497/01, EU:C:2003:644, t. 40. i od 10. studenoga 2011., Schriever, C-444/10, EU:C:2011:724, t. 24.).

15 Iz iste sudske prakse Suda proizlazi da je, kako bi bila rije? o prijenosu poduze?a ili njegova samostalnog dijela, potrebno da svi preneseni elementi dostatno omogu?uju nastavak obavljanja samostalne gospodarske djelatnosti i da to trebaju li se me?u njima nalaziti i nekretnine i pokretnine treba ocijeniti s obzirom na prirodu predmetne gospodarske djelatnosti (vidjeti u tom smislu presudu od 10. studenoga 2011., Schriever, C-444/10, EU:C:2011:724, t. 25. i 26.).

16 Osim toga, Sud je presudio da u okviru op?e ocjene ?injeni?nih okolnosti koju valja provesti radi odre?ivanja je li predmetna transakcija obuhva?ena pojmom „prijenos ukupne imovine ili njezina dijela” u smislu Direktive o PDV-u osobitu va?nost treba pripisati prirodi gospodarske djelatnosti koja se namjerava nastaviti obavljati (vidjeti u tom smislu presudu od 10. studenoga 2011., Schriever, C-444/10, EU:C:2011:724, t. 32.).

17 Tako ako za neku gospodarsku djelatnost nije potrebna upotreba posebnih prostora ili prostora opremljenih ugra?enim instalacijama neophodnima za nastavak obavljanja gospodarske djelatnosti, može biti rije? o prijenosu ukupne imovine u smislu ?lanka 19. prvog stavka Direktive o PDV-u, pa i bez prijenosa prava vlasništva na nekretnini (vidjeti u tom smislu presudu od 10. studenoga 2011., Schriever, C-444/10, EU:C:2011:724, t. 27.).

18 Usto, kad je rije? o gospodarskim djelatnostima koje se sastoje u iskorištavanju pokretnina i nekretnina koje su nerazdvojno povezane, Sud je smatrao da nije rije? o prijenosu ukupne imovine u smislu ?lanka 19. prvog stavka Direktive o PDV-u ako primatelj nije dobio posjed prostora. Osobito, ako su poslovni prostori opremljeni ugra?enim instalacijama potrebnima za nastavak obavljanja gospodarske djelatnosti, te nekretnine trebaju biti dio prenesenih elemenata kako bi bila rije? o prijenosu ukupne imovine ili njezina dijela u smislu Direktive o PDV-u (vidjeti u tom smislu presudu od 10. studenoga 2011., Schriever, C-444/10, EU:C:2011:724, t. 28.).

19 Što se ti?e djelatnosti o kojoj je rije? u glavnem postupku, odnosno vo?enja restorana, valja utvrditi da je rije? o djelatnosti koja se u na?elu ne može obavljati bez poslovnog prostora. Naime, osim pripreme i posluživanja hrane i pi?a u objektima jednostavnih usluga na kolicima, djelatnost pripreme i posluživanja hrane i pi?a pretpostavlja da voditelj ima prostor koji može služiti kao kuhinja, u kojem može biti smještena oprema, materijal i sirovine potrebne za pripremu jela. Me?utim, glavni predmet ne odnosi se na djelatnost pripreme i posluživanja hrane i pi?a u objektima jednostavnih usluga na kolicima, nego na vo?enje objekta na stalnoj adresi koji ima kuhinju i blagovaonicu.

20 Valja podsjetiti na to da, iako je rije? o gospodarskoj djelatnosti koja se ne može obavljati bez poslovnih prostora, za osiguranje nastavka obavljanja odre?enih prenesenih gospodarskih djelatnosti nije potrebno da vlasnik poduze?a bude i vlasnik nekretnine u kojoj je smještena ta djelatnost (vidjeti u tom smislu presudu od 10. studenoga 2011., Schriever, C-444/10, EU:C:2011:724, t. 34.). Tako je Sud presudio da se, ako se pokaže da nastavak obavljanja predmetne gospodarske djelatnosti zahtjeva da kupac upotrebljava iste prostore kojima je raspolagao prodavatelj, u na?elu ništa ne protivi tomu da se posjed tih prostora prenese sklapanjem ugovora o najmu (vidjeti presudu od 10. studenoga 2011., Schriever, C-444/10, EU:C:2011:724, t. 36.).

21 Me?utim, valja pojasniti da se predmet u kojem je donesena presuda od 10. studenoga 2011., Schriever (C-444/10, EU:C:2011:724), u okviru koje je Sud naveo ta utvr?enja, odnosio na prijenos u korist novog voditelja poslovne djelatnosti o kojoj je bila rije? u tom predmetu, vlasništva zaliha robe i opreme koja je služila toj djelatnosti, za koje se smatralo da ?ine skup pokretnina koje su dosta?ne za osiguranje nastavka obavljanja navedene djelatnosti.

22 Suprotno tomu, u predmetnom slu?aju iz zahtjeva za prethodnu odluku proizlazi da su svi elementi potrebni za obavljanje gospodarske djelatnosti o kojoj je rije? u glavnem postupku bili samo predmet jednog najma i da nije bilo prijenosa prava vlasništva na njima.

23 Takvo stavljanje na raspolaganje tih elemenata ne ?ini prijenos ukupne imovine ili njezina dijela u smislu ?lanka 19. prvog stavka Direktive o PDV-u.

24 Radi davanja korisnog odgovora sudu koji je uputio zahtjev valja ipak istaknuti da iz o?itovanja podnesenih Sudu proizlazi da odre?ene pokretnine nisu bile iznajmljene, nego prodane primatelju. U kona?nici je na nacionalnom sudu da odredi je li ta imovina sama po sebi omogu?avala primatelju nastavak samostalnog obavljanja predmetne gospodarske djelatnosti ili je pokretnina koja je predmet ugovora o najmu o kojem je rije? u glavnem postupku bila opremljena instalacijama potrebnima za nastavak obavljanja te gospodarske djelatnosti.

25 Usto, valja dodati, s jedne strane, da je za potrebe obuhva?enosti pojmom „prijenos ukupne imovine ili njezina dijela”, u smislu ?lanka 19. prvog stavka Direktive o PDV-u, potrebno da je primatelj namjeravao iskorištavati poduze?e ili njegov preneseni dio, a ne samo odmah prestati obavljati predmetnu djelatnost i po potrebi prodati zalihe (vidjeti u tom smislu presudu od 27. studenoga 2003., Zita Modes, C-497/01, EU:C:2003:644, t. 44.).

26 S tim u vezi iz sudske prakse Suda proizlazi da se kup?eve namjere mogu ili, u odre?enim slu?ajevima, moraju uzeti u obzir pri op?oj ocjeni okolnosti transakcije, pod uvjetom da su potkrijepljene objektivnim elementima (presuda od 10. studenoga 2011., Schriever, C-444/10, EU:C:2011:724, t. 38.).

27 Me?utim, iako je to?no da u glavnom predmetu nije sporno da je najmoprimac više od deset godina nastavio obavljati samostalnu gospodarsku djelatnost koju je prethodno obavljao najmodavac i da je on, kao što to proizlazi iz o?itovanja podnesenih Sudu, preuzeo zaposlenike, zadržao iste dobavlja?e i nastavio ispunjavati poslovne obveze koje je bio preuzeo najmodavac u odnosu na stranke potonjega, taj najmoprimac ipak nikada nije sam po sebi mogao prestati obavljati predmetnu djelatnost jer, s obzirom na to da nije postao vlasnik velikog dijela elemenata potrebnih za vo?enje navedene djelatnosti, nije imao sposobnost raspolaganja njima.

28 S druge strane, iako je to?no da elemente poput ugovorenog trajanja najma i dogovorenog na?ina njegova prestanka valja uzeti u obzir prilikom op?e ocjene transakcije prijenosa imovine u smislu ?lanka 19. prvog stavka Direktive o PDV-u, ipak ni trajanje ugovora o najmu ni mogu?nost njegova opoziva u kratkom otkaznom roku sami po sebi nisu odlu?uju?i za zaklju?ak da je primatelj namjeravao odmah prestati obavljati djelatnost poduze?a ili njegova prenesenog dijela (vidjeti u tom smislu presudu od 10. studenoga 2011., Schriever, C-444/10, EU:C:2011:724, t. 42. i 43.). Budu?i da u predmetnom slu?aju, kao što to proizlazi iz prethodne to?ke, najmoprimac Apcom Selecta u svakom slu?aju nije mogao prestati obavljati predmetnu gospodarsku djelatnost, okolnost da se primjena ?lanka 19. prvog stavka Direktive o PDV-u ne može odbiti samo na temelju jednog od tih razloga (vidjeti u tom smislu presudu od 10. studenoga 2011., Schriever, C-444/10, EU:C:2011:724, t. 42. do 44.) ne utje?e na kvalifikaciju transakcije o kojoj je rije? u predmetnom postupku s obzirom na tu odredbu.

29 Usto, valja podsjetiti na to da okolnost da ?lanak 19. prvi stavak Direktive o PDV-u odre?uje da je primatelj slijednik prenositelja ne zna?i da je primateljevo nastavljanje djelatnosti uvjet primjene te odredbe (vidjeti u tom smislu presudu od 27. studenoga 2003., Zita Modes C-497/01, EU:C:2003:644, t. 43.). Stoga okolnost da je u predmetnom slu?aju primatelj nastavio voditi djelatnost pod istim nazivom kao i prenositelj tako?er ne utje?e na odre?ivanje toga je li transakcija o kojoj je rije? u glavnom postupku obuhva?ena ?lankom 19. prvim stavkom Direktive o PDV-u.

30 S obzirom na prethodno navedeno, na prvo pitanje treba odgovoriti tako da pojmom „prijenos ukupne imovine ili njezina dijela”, u smislu ?lanka 19. Direktive o PDV-u, valja tuma?iti na na?in da ne obuhva?a transakciju kojom se nekretnina koja je služila poslovnoj djelatnosti iznajmljuje sa svom dugotrajnom imovinom i inventarom potrebnim za tu djelatnost, ?ak i ako najmoprimac nastavlja obavljati najmodav?evu djelatnost pod istim nazivom.

Drugo pitanje

31 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li ?lanak 135. stavak 1. to?ku (I) Direktive o PDV-u tuma?iti na na?in da ugovor o najmu koji se odnosi na nekretninu koja je služila poslovnoj djelatnosti te na svu dugotrajnu imovinu i inventar potreban za tu djelatnost ?ini „iznajmljivanje nepokretne imovine” u smislu te odredbe ili taj ugovor treba smatrati složenom

uslugom.

32 Radi davanja odgovora na to pitanje valja podsjetiti na to da iz sudske prakse Suda proizlazi da u određenim okolnostima više formalno različitih usluga, koje bi mogle biti isporučene odvojeno i na taj način odvojeno podlijegati oporezivanju ili poreznom oslobođenju, treba smatrati jedinstvenom transakcijom kada nisu samostalne (presuda od 27. lipnja 2013., RR Donnelley Global Turnkey Solutions Poland, C-155/12, EU:C:2013:434, t. 20. i navedena sudska praksa).

33 S tim u vezi sud je presudio da uslugu valja smatrati jedinstvenom kada su dva elementa ili radnje koje izvrši porezni obveznik ili pak više njih usko povezani da objektivno imaju jednu ekonomski nerazdvojivu uslugu čije bi razdjeljivanje bilo umjetno (presuda od 27. lipnja 2013., RR Donnelley Global Turnkey Solutions Poland, C-155/12, EU:C:2013:434, t. 21. i navedena sudska praksa).

34 To je tako kada jedna ili više usluga imaju glavnu uslugu, a jedna ili više usluga imaju jednu ili više pomoćnih usluga koje dijele porezni tretman glavne usluge. Osobito, usluga se mora smatrati pomoćnom glavnoj usluzi ako za kupce ne predstavlja sama po sebi svrhu, nego sredstvo za bolje korištenje glavne usluge dobavljača (presuda od 27. lipnja 2013., RR Donnelley Global Turnkey Solutions Poland, C-155/12, EU:C:2013:434, t. 22. i navedena sudska praksa).

35 Iako je točno da je zadata nacionalnog suda odrediti pruža li porezni obveznik jedinstvenu uslugu u konkretnom slučaju i konačno ocijeniti sve tehnicke s tim u vezi, Sud ipak može pružiti sve elemente korisnog tumačenja za donošenje odluke u sporu (presuda od 27. lipnja 2013., RR Donnelley Global Turnkey Solutions Poland, C-155/12, EU:C:2013:434, t. 23.).

36 Tako kad je riječ o pojmovima „leasing” i „iznajmljivanje nepokretnе imovine” iz članka 135. stavka 1. točke (I) Direktive o PDV-u, valja podsjetiti na to da je, s obzirom na to da ti pojmovi nisu definirani u toj odredbi, Sud „iznajmljivanje nepokretnе imovine” u smislu te odredbe definirao kao pravo – koje vlasnik nekretnine daje najmodavcu uz naknadu i na ugovoren vrijeme – da rabi tu nekretninu i da sve ostale isključi od ostvarivanja tog prava (vidjeti osobito presude od 4. listopada 2001., „Goed Wonen”, C-326/99, EU:C:2001:506, t. 55. i od 6. prosinca 2007., Walderdorff, C-451/06, EU:C:2007:761, t. 17.).

37 Osim toga, u skladu sa sudscom praksom Suda, izraze upotrijebljene za utvrđivanje izuzeća u članku 135. stavku 1. Direktive o PDV-u, uključujući pojmove „leasing” i „iznajmljivanje nepokretnе imovine”, treba usko tumačiti jer je riječ o odstupanjima od općeg načela prema kojem se PDV naplaćuje na svaku naplatnu isporuku usluga poreznog obveznika (presuda od 6. prosinca 2007., Walderdorff, C-451/06, EU:C:2007:761, t. 18. i navedena sudska praksa).

38 U predmetnom slučaju stoga valja ispitati treba li transakciju o kojoj je riječ u glavnem postupku, odnosno najam nekretnine koja je služila poslovnoj djelatnosti te sve dugotrajne imovine i inventara potrebnog za tu djelatnost smatrati jedinstvenom uslugom ili više različitih i samostalnih usluga koje treba odvojeno ocjenjivati kad je riječ o PDV-u.

39 S tim u vezi iz spisa podnesenog Sudu proizlazi da se čini da se najam pokretnina koje su predmet ugovora o najmu ne može razdvojiti od najma nekretnine o kojoj je riječ u glavnem postupku. Usto, nije sporno da su neke od tih pokretnina, poput kuhinjske opreme i kuhinjskih uređaja, ugrađene u tu nekretninu i da ih u toj fazi treba smatrati njezinim sastavnim dijelom. Budući da se na inventar koji je iznajmljen, pa i prenesen, istodobno kad i nekretnina takočer odnosi voćnjake restorana na istoj osnovi kao što je ona za tu nekretninu, ne može se više smatrati da taj najam/cesija ima vlastitu svrhu, nego da je sredstvo za bolje korištenje glavne usluge koju čini najam nekretnine.

40 Stoga najam nekretnine valja smatrati glavnom uslugom u odnosu na koju su druge usluge, odnosno najam dugotrajne imovine i inventara, tek pomo?ne.

41 S obzirom na prethodna razmatranja, na drugo pitanje treba odgovoriti tako da ?lanak 135. stavak 1. to?ku (I) Direktive o PDV-u valja tuma?iti na na?in da ugovor o najmu koji se odnosi na nekretninu koja je služila poslovnoj djelatnosti te na svu dugotrajnju imovinu i inventar potreban za tu djelatnost ?ini jedinstvenu uslugu u okviru koje je najam nekretnine glavna usluga.

Troškovi

42 Budu?i da ovaj postupak ima zna?aj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odlu?i o troškovima postupka. Troškovi podnošenja o?itovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadokna?uju se.

Slijedom navedenog, Sud (deseto vije?e) odlu?uje:

1. **Pojam „prijenos ukupne imovine ili njezina dijela” u smislu ?lanka 19. Direktive Vije?a 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedni?kom sustavu poreza na dodanu vrijednost valja tuma?iti na na?in da ne obuhva?a transakciju kojom se nekretnina koja je služila poslovnoj djelatnosti iznajmljuje sa svom dugotrajnom imovinom i inventarom potrebnim za tu djelatnost, ?ak i ako najmoprimac nastavlja obavljati najmodav?evu djelatnost pod istim nazivom.**

2. **?lanak 135. stavak 1. to?ku (I) Direktive 2006/112 valja tuma?iti na na?in da ugovor o najmu koji se odnosi na nekretninu koja je služila poslovnoj djelatnosti te na svu dugotrajnju imovinu i inventar potreban za tu djelatnost ?ini jedinstvenu uslugu u okviru koje je najam nekretnine glavna usluga.**

Potpisi

* Jezik postupka: rumunjski